

ПРОГРАМА

**ЗА РАБОТА НА ИНСТИТУТОТ ЗА СОЦИОЛОШКИ И ПОЛИТИЧКО ПРАВНИ ИСТРАЖУВАЊА,
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ,**

септември 2019-септември 2022

Вонр.проф. Д-р Бојана Наумовска

Скопје, август 2019 година

Почитувани колеги,

Повеќе од пет децении Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања се истакнува со својот квалитет особено во двете главни дејности кои ги остварува. За научната дејност главна карактеристика се тематски разнородните истражувања кои ги реализира, а во делот на наставната дејност, наставните програми за втор и трет циклус на студии препознатлив е по истражувачкиот аспект преточен во концептите на самите програми.

Имајќи ја во предвид улогата која Институтот ја имал во минатото како и реално согледувајќи ги општествените околности и приоритетни политики особено во однос на високото образование и науката, и состојбата во која се наоѓа Институтот последната деценија, ја предлагам следната програма. Програмата е составена од приоритети за секоја од следните области: научно-истражувачка дејност; наставно-образовна дејност; меѓународна соработка; видливост, промоција и соработка со јавноста; организација, менаџмент и финансии. За полесно мерење на успешноста на програмата и резултатите кои истата би ги дала, приоритети се јасно дефинирани и образложени.

Институтот има богата историја на истражувачки проекти кои опфаќаат голем спектар на дисциплини. Ова искуство како и кадровскиот потенцијал на Институтот, треба да биде искористен во градењето на државните политики и правци на делување особено земајќи ги во предвид евроинтегративните процеси кои ни претстојат. Токму затоа препознавање на капацитетот на Институтот и негово искотристување од страна со државата претставува прв приоритет во делот на научно-истражувачката дејност.

Во делот на наставно-образовната дејност прв приоритет претставува насочување на постдипломските студии кон реалниот сектор, секогаш со истакнување на истражувачкиот аспект на студиите. Разновидноста на постдипломските програми во Институтот е значајна предност која им овозможува на студентите да стекнат знаење од повеќе области преку богата листа на изборни предмети и високо компетентен наставен кадар, што значи дека дополнителното насочување ќе ги направи нашите програми поконкурентни на пазарот.

Оваа програма е резултат на внимателна анализа и искуството со кое се стекнав како вршител на должност директор. Секако, ќе се настојува да се обезбеди поддршка од сите вработените за наведените приоритети, а сите предлози и идеи за унапредување на програмата и за справување со предизвиците се добродојдени и ќе биде предмет на широка дискусија пред да се започне со нејзината реализација.

Од стратешките приоритети ќе произлезат соодветни цели, задачи и активности кои се предвидува да се реализираат во следниот тригодишен период.

Приоритети:

I Научно-истражувачка дејност

1. Препознавање на Институтот од страна на Владата, министерствата и другите државни институции како единствена научна – истражувачка институција од ваков вид во државата со цел повторно воспоставување на соработка. Основан токму со таа цел, развој и унапредување на научно-истражувачката работа и мисла неколку децении Институтот успешно ги остварувал овие задачи. Од државата бил препознат како научна институција која требала да ги даде основите за креирање на политики но и насоките за развој на истите. Еден од приоритетите во престојниот период ќе биде воспоставување повторно на оваа соработка, со што Институтот ќе стане активен чинител во општественото живеење.
2. Продлабочување на досегашната успешна соработка со Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“. Препознавањето на Институтот од страна на Универзитетот како единствена мултидисциплинарна научно-истражувачка институција во негов состав би резултирало со подобро искористување на потенцијалите на Институтот и кадарот кој работи во него. Ова би значело пред се поддршка на Универзитетот за проекти значајни за Институтот, самиот Универзитет и пошироката научна јавност но и за иницирање на заеднички истражувања (апликативни) кои би дале насоки за движење и развој на целиот Универзитет.
3. Продлабочување на соработката со Министерството за образование и наука во однос на Европското општествено истражување (ESS) и CESSDA како и други проекти кои би можело министерството да ги финансира а се од интерес на пошироката научна јавност. За учество во десетиот бран на ESS средствата се веќе одобрени, што значи дека фокусот во престојниот период ќе биде на квалитетно спроведување на истражувањето што ќе претставува основ за барање МОН и понатаму да продолжи да го финансира истото. Исто така и националната архива на податоци од општествените науки МОН ја препозна како значајна, а понатамошната соработката со министерството ќе биде од големо значење за растење на архивот. Продлабочување на соработката би значела и поддршка на МОН и за други национални проекти од исклучително значење за развојот на општествените науки, научната мисла и истражувачката работа.
4. Иницирање и вклучување во меѓународни проекти во областите кои Институтот со децении ги развива. Како истражувачка институција од суштинско значење е унапредувањето на меѓународната соработка преку поголемо учество во меѓународни проекти со цел унапредување на истражувачката работа и зголемување на потенцијалот на Институтот. Обезбедување на повеќе и поголеми грантови ќе претставува и можност нашите студенти да се вклучат во процесот на истражување.

5. Соработка и партнерски настап со другите единици во рамките на јавните и приватните универзитети, како и соработка и партнерски настап со релевантни здруженија на граѓани во изработка на апликативни истражувања поврзани со потесен интерес на одредена група.
6. Вклучување во мониторинг и анализа на легислатива и поддршка на реформите на државната администрација и правосудството за што Институтот има веќе докажано искуство.
7. Индексирање на Годишникот во базата на Ebsco и во други бази на списанија. Индексирањето на Годишникот е од исклучително значење за опстојувањето и развојот на ова наше списание кое има традици од неколку децении. Индексирањето ќе значи поголем интерес за објавување, поголема видливост на списанието и промоција на самиот Институт.
8. Организирање на меѓународна научна конференција. По повод 55 годишнината од основањето на Институтот како еден од настаните кој ќе го одбележи овој јубилеј, конференцијата е планирано да биде во Октомври 2020 година.
9. Нови вработувања. За развојот на основните дејности на Институтот од особено значење претставува кадровската екипираност. Во континуитет се соочуваме со одлив на кадар без притоа истиот процес да биде проследен со нови вработувања. Една од главните активности за престојниот мандатен период ќе претставува алармирање за состојбата и наоѓање начини за надминување на истата.

II Наставно-образовна дејност

1. Воспоставување на поголема соработка со реалниот сектор во насока на подобрување на програмите од втор циклус на студии. Овој дел би се остварил преку организирање дебати/трибини/работни групи за секоја студиска програма одделно во соработка со претставници од реалниот сектор (со претставници на компании, институции и организации каде би можеле нашите студенти да работат). Ваквиот пристап се очекува: да ги приближи нашите програми до потребите на пазарот со што ќе станат поконкурентни; да бидеме препознаени како институција подготвена за соработка во насока на градење на кадар препознатлив и баран на пазарот на трудот, кој ќе претставува носител на процесите во општеството; одговорен пристап кон практиката/практичната работа; полесно вработување и напредување на нашите студенти.

Во процесот на соработка секогаш ќе биде потенциран капацитетот на Институтот како истражувачка институција и знаењата кои од тој аспект им ги пренесува на студентите.

2. Креирање на програми за стручно, односно професионално усовршување за конкретни области кои во континуитет Институтот ги развива. Во последните неколку години во општеството се повеќе се јавува потреба од стекнување на знаења и вештини како дел од концептот на доживотно учење. Водени од таквата потреба но и препознаени од Законот за високо образование како соодветна институција која може истите да ги реализира, во периодот кој следи треба да се работи на нивно концепирање. Овие програми се организираат заради усовршување, дополнување, продлабочување и осовременување на знаењето. Истите би можеле да се работат во соработка со други институции, организации, комори, гранкови здруженија и асоциации.
3. Организирање на различни облици на неформално учење, како курсеви, летни и зимски школи, работилници и слично. Законот ни ја дава можноста и за организирање на ваков тип на неформално учење. По испитување на потребите на пазарот ќе треба да се насочиме и кон креирање на програми за ваквиот тип на учење.

III Меѓународна соработка

1. Понатамошно унапредување на меѓународната соработка и комуникација на Институтот. Имајќи ги во предвид околностите, може да се каже дека Институтот има солидна соработка во континуитет со други Универзитети, организации, институции. Ваквата соработка се должи како на политиките на Институтот така и на индивидуалните залагања на наставно-научниот кадар. Институтот веќе има богато искуство на меѓународна соработка, студиски престои, конференции, истражувачки проекти. Во таа насока, потребно е да се направат одржливи услови за да се артикулира, канализира и институционализира богатството на овие веќе создадени професионални врски и да се создадат нови.
2. Продлабочување на соработката со меѓународни организации, странски фондации, амбасади, кои работат и делуваат и со своите активности придонесуваат за развојот на Република Северна Македонија.
3. Обновување на соработката со универзитетите во Есекс и Дарам.
4. Воспоставување / унапредување на партнерства со универзитети и научни институти сродни по дејност од земјите во регионот.

IV Видливост, промоција и соработка со јавноста

1. Воспоставување на соработка со медиумите со цел промоција на истражувањата на Институтот. Соработката со медиумите би се воспоставила преку меморандум за соработка, а ваквата соработка би имала за цел: промоција на настаните кои ги организира Институтот а се во функција на презентирање на податоци од истражувања до пошироката јавност, покренување на теми за дискусија од самите медиуми врз основа на добиени сознанија од наши истражувања, промоција на Институтот како единствена мултидисциплинарна научно-истражувачка институција во државата од областа на општествените науки, промоција на кадарот на Институтот, активно учество а со тоа и влијание на теми кои се од поширок интерес.
2. Креирање на лесно достапни и читливи резултати од спроведени истражувања преку објавување на сумарни извештаи. На овој начин нашите истражувања ќе бидат поедноставни за споделување и читање од страна на пошироката јавност. Преку оваа форма се очекува поголема присутност на новите медиуми и социјалните мрежи што секако би резултирало со зголемување на посетеноста на веб страната на Институтот.
3. Редовно збогатување на веб страната на Институтот и он-лајн рекламирање. Имајќи го во предвид начинот на кој најчесто се доаѓа до информации веб страната на Институтот треба да го претставува Институтот во целост (неговите капацитети и можности, искуства и соработки, неговата вредност и значајност за општеството, неговиот кадровски потенцијал). Во иднина треба да се посвети повеќе внимание во градењето на вистинската слика за Институтот во он-лајн просторот. Како продолжение на овој процес претставува и самото рекламирање на кое исто така ќе му се посвети внимание.
4. Продолжување со проектот „Научна средa“. Овој проект успешно се спроведува повеќе од три години а како резултат на истиот е воспоставена соработка со повеќе колеги од државата и странство, други Универзитети, институции, организации и асоциации. Покрај тоа што овој проект се покажа како многу успешен во воспоставувањето на соработка, истиот беше успешен и во делот на промоција на истражувањата на Институтот до пошироката јавност. Ваквиот начин на комуникација со научната, стручната и пошироката јавност треба и во иднина да се задржи. Бројот на Научни среди во текот на годината би зависел од можностите на наставно-научниот кадар.

V Организација, менаџмент и финансии

1. Подготовка на Статут на Институтот. Со Статутот ќе се постави новата организациска структура на Институтот, што во еден дел ќе претставува прилагодување кон Законот за високо образование и Статутот на УКИМ, а од друга страна ќе претставува одговор на потребите на Институтот предочени во препораките на спроведената Функционална анализа. Во насока на новата организациска поставеност беше изготвена и новата Систематизација на работни места.
2. Поголема транспарентност во работата на директорот и раководството на Институтот. Во насока на транспарентно, одговорно и отчетно работење на секоја седница на Научниот совет, членовите на истиот ќе бидат информирани за сите активности кои се превземени во тој период (оваа состојба беше детектирана како слаба страна во Функционалната анализа).
3. Финансиска одржливост и унапредување на финансиското работење на Институтот. Во моментот располагаме со лимитирани финансиски ресурси, кои се од суштинско значење за зареализирање и унапредување на нашите дејности. Ваквата состојба очекувам да се подобри преку остварување на приоритетите од другите области.
4. Подобрување на стандардот на вработените. Иако во најголем дел оваа состојба зависи од државата и државните политики и приоритети, нашите права на платен минат труд и достоинствена плата за живеење не треба да ги заборавиме. Подобрување на овие состојби ќе биде една од основните заложби во престојниот мандатен период преку организиран начин на делување.
5. Продолжување на активностите за обезбедување на нов објект за Институтот. Институтот по долго залагање на бројни вработени и раководни лица од институцијата, се стекна со имотен лист, кој ќе претставува извонредна основа за идно трајно решавање на просторниот проблем. Следат бројни документациони и планерски активности, а крајно и оформена финансиска конструкција кои ќе резултираат во изградба на нашите нови работни простории.
6. Организирање на активности во насока на одбележување на јубилејот на Институтот, 55 години од неговото оснивање. Октомври 2020 е месецот во кој би се организирале повеќе активности: прославата на Институтот, меѓународна конференција, промоција на магистри на науки, промоција на дел од издавчката дејност на Институтот и сл. За успешно реализирање на сите настани, во престојниот период ќе треба сите заедно како тим посветено да работиме.

Почитувани колеги, во случај да бидам избрана за директор, својата должност ќе ја обавувам професионално, непристрасно и објективно, почитувајќи ја работната етика, секогаш водена од интересот на нашата институција и колективните интереси на сите вработени.

Скопје, 08.08 2019 година

Подносител на програмата

Вонр.проф.д-р Бојана Наумовска